

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enchiridion Sev Manuale Episcoporum Pro Decretis in
Visitatione, & Synodo, de quacumque re condendis.**

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1650

Regularium iura sub Episcopis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9534

- 15 Infirmaria, seu domus deputata ad recipiendos infirmos, vel religiosos vt hospites, non obstringuntur claustrata. decisum refert Sanchez *l. cit. nu. 19.* & Sorbus *v. Ingressi. nu. 11.*
- 16 Non possunt ingredi mulieres, nisi ad ea claustra, in quibus Missæ, officia, & processiones fieri solent. Pius V. Anno 1566.
- 17 Sub pœna excommunicationis Papæ reservata. Idem *ibid.*
- 18 Et regularibus admittentibus fœminas imponitur pœna suspensionis à diuinis ipso facto, priuationis officiorum, inhabilitatisque ad illa. idem *ibid.*
- 19 Quorannis semel hoc decretum, & sapius arbitrio Episcopi publicetur. Prou. 3.
v. Immunitas Ecclesiast. num. 6.

Regularium iura sub Episcopis.

- 1 Ante professionem nulla renunciatio valet, nisi cum licentia Episcopi, seu Vicarij. Trident. *sess. 25. cap. 16. de Regular.*
- 2 Potest Episcopus declarare nullam esse professionem factam ante annum ætatis 16. decisum referunt DD. apud Barbof. *alleg. 101. nu. 1.*
- 3 Et iudicare de nullitate professionis ob alias causas intra quinquennium à professione emissa, vna cum superiore professi. Trid. *loco cit. cap. 19.*
- 4 Hoc est, coram Episcopo loci, & Superiore monasterij, in quo facta est professio, deducendæ sunt causæ nullitatis. decisum refert Barb. *alle. 104. n. 12.*
- 5 Superior non potest solus sine Ordinario eicere professum, ob nullitatem professionis. decisum anno 1618. refert Rice. *in praxi resolut. 20.*
- 6 Potest Episcopus compellere per cœsuras, vt restituantur nouitio discedenti omnia, quæ attulerat. Trident. *loc. cit. cap. 16.*
- 7 Episcopus subduntur ij, qui neque Capitulis Generalibus, neque congregantur ad præscriptum Concil. Trid. neque à Metropolitano conuocantur, neque habent Ordinarios visitatores. Vide Trid. *loc. cit. cap. 8.*
- 8 Vbi non habitant duodecim in domibus fundatis post decretum Urban. VIII. ij subduntur omnimodæ iurisdictioni Episc. Urb. VIII. Anno 1625. *
- 9 Et valet hoc decretum etiam extra Italiam. Idem Anno 1626. *
- 10 Subduntur & ij, quibus imminet animatum cura personarum secularium, in ijs, quæ ad eandem curam pertinent. Trid. *loco cit. cap. 1.*
- 11 Neque ibi deputari possunt Curati, quam a mouibiles, nisi de consensu Episcopi, & præuio examine. idem *ibid.*
- 12 Exceptis monasterijs, in quibus habitant Capita Ordinum, vel Generales, vel Abbates, aut alij habentes iurisdictionem Episcopalem, & temporalem in Parochos, & Parochianos. idem *ibid.*
- 13 Subduntur item Episcopis loca, & personæ Militiæ S. Io. Hierosolym. in ijs tantum, quæ concernunt curam animarum, & Sacramentorum administrationem. Greg. XIII. An. 1584.
- 14 At respectu dictorum Militum visitationes, consecrationes, & benedictiones fiant gratis ab Episcopis, absque impensa, & onere. Pius V. An. 1571.
- 15 In Sacramentorum qualibet administratione omnimodè subiiciuntur Episcopis, vt delegatis Sedis Apost. Greg. XV. Anno 1622. *
- 16 Non tamè possunt prescribere Regularibus, vt certis tantum in locis, temporibus, & personis ministrent Sacramentum Penitentiae, vel restringere eorundem priuilegia in ministerio Sacramentorum. idem in Declarat. Anno 1623. *
- 17 Neq; prædicta exequi possunt in personas Regulares particulares. idem *ibid.*
- 18 Atqui hæc facultas Episcopis concessa non competit inferioribus Prælatibus habentibus quasi Episcopalem iurisdictionem. *ibid.*
- 19 Debent Episcopi approbare causam, quæ debet esse publica, exponendi à Regularibus Sanctissimam Eucharistiam. Congr. Episc. 27. Maii 1603.
- 20 Non autem causam priuatam, dummodo è tabernaculo non extrahatur Eucharistia, & velata remaneat, ita vt nec Hostia videatur. ead. *ibid.*
- 21 Possunt Regulares habere apud se pro suorum vtu, oleum infirmorum ead. 20. Febr. 1601.

- 22 Administrantes Sacramenta Eucharistiae, vel extremæ vnctionis, vel matrimonij, infirmis, &c. sine licentia Parochi possunt ab Episcopo excommunicari. Ricc. in *praxi res. l. 210. verb. 12.*
- 23 Debent ab Ordinario loci, cui à superiore sunt deputati, suscipere ordines. Barbos. *alleg. 4. à num. 58.*
V. *supra ordo à nu. 29.*
- 24 Item debent ab eodem petere Christma, consecrationem Ecclesiarum, & ea, quæ sunt ordinis Episcopalis Barb. *alleg. 105. nu. 63.*
- 25 Item Cæmeterij benedictionem, primi lapidis impositionem, & si bis, aut ter requisitus Episcopus loci negauerit, alienus adiri potest. Leo X. Anno 1516.
- 26 Tenentur ad obseruantiam dierum festorum ab Episcopo præceptorum. Trident. *sess. 25. cap. 12.*
- 27 Non tamen tenentur ad officia festorum. decisum refert Barbos. *alleg. 105. nu. 34.*
- 28 Tenentur ad officium de Patrono, non ad Octauam. Congr. Rit. 27. Martij 1628.
- 29 Possunt celebrare Missam in Ecclesia seculari de consensu solius Rectoris. Congr. Episc. 10. Ianuar. 1617.
- 30 Non tenentur expectare tempus Missæ Parochialis, vt celebrent in suis Ecclesijs. eadem 30. Iun. 1592.
- 31 Potest Episcopus cogere Regulares vt lectionem sacræ scripturæ in monasterijs suis habeant, si commode fieri potest. Trid. *sess. 5. cap. 1.*
- 32 Concionari non possunt in proprijs Ecclesijs sine benedictione Episcopi, neque in alienis sine licentia, & benedictione eiusdem idem *ibid. cap. 2.*
- 33 In concionibus ad populum vtantur Euangelij, & Epistolis, quæ leguntur à clero seculari eius Ecclesiæ, vbi degunt. Congr. Conc. Anno 1604. & decis. refert *Quarta priuilegia Regularium.*
- 34 Possunt Episcopi punire, qui prædicant in proprijs Ecclesijs, Episcopo contradicente, vel sine eiusdem benedictione, aut in alienis sine licentia. Gregor. XV. Anno 1622.
- 35 Non debet impediri Regulares, quominus in quadragesima concionem habeant in suis Ecclesijs, etiamsi non fuerit cõsuetudo Cong. Ep. 5. Iun. 1590.
- 36 Neq; debet denegari benedictio pro concione sine causa. ead. 22. Aug. 1615.
- 37 Ad publicas processiones compelli possunt ab Episcopo, iis exceptis, de quibus supra *Processio. Trid. loco cit. c. 13.*
- 38 Ad Episcopum spectat componere controuersias de præcedentia. idem *ibid. præcedentia.*
- 39 Exepti à processionibus, si tamen accedant, non ideò Episcopus potest eos deinde cogere. Nald. *Priuil. g. nu. 13.*
- 40 Non possunt publicare Indulgentias sine Episcopi consensu. Trid. *sess. 5. ca. 7. sess. 24. c. 11.*
- 41 Potest Episcopus cogere Regulares, vt in offertorio Missarum Conuentualium in Dominicis enuscient fidelibus festa, & ieiunia, quæ occurrunt. F. Emanuel Rod. *q. Reg. t. 1. q. 33. art. 7.*
- 42 Censuræ, & Interdicta, etiam ab Ordinarijs promulgata, mandante Episcopo, à Regularibus publicentur, & seruentur. Trid. *loc. cit. cap. 12.*
- 43 Tempore Interdicti Episcoporum non possunt Regulares admittere laicos ad diuina, si priuilegia concessa fuerunt ante Conc. Trid. decisum refert Garz. *p. 5. c. 3. n. 87.* oppositum docent alij, apud Barb. *allegat. 106. nu. 44.*
- 44 Non possunt Regulares cum cruce intrare Parochias ad leuanda cadauera, nisi præmonito, & recusante Parocho; & tunc sine illius, & Ordinarij præiudicio saluo antiquo vsu, & pacifico. Leo X. Anno 1516.
- 45 In funeribus se conferant ad Ecclesiam Parochialem, & inde cum Parocho ad domum defuncti. Congr. Episc. 16. Aug. 1616.
- 46 Si cadauer est repositum in aliqua Ecclesia, vt inde transferatur alio, se conferant ad eandem Ecclesiam, in qua est cadauer. ead. *ibid.*
- 47 Disputationes litterariæ Regularium, extra Comitia generalia, ne fiant in Ecclesia. ead. 17. Ian. 1694.
- 48 Non tenentur mendicantes petere licentiam ab Episcopo querendi. eadem 6. Octobris 1597. Congregat. Concil. Anno 1621. decreto impresso. *

- 49 Sed tenentur quaestores eorum ostendere Ordinario licentiam superiorum suorum. decisum anno 1625. apud Barbof. alleg. 105. num. 51.
- 50 Potest Episcopus punire Mendicantes habentes plures campanas, cum debeant esse contenti vna. DD. apud Barbof. *ibid.* n. 62. salua consuetudine: sed non possunt eos prohibere, ne pulsent campanas pro Horis, & Missa, antequam pulsetur campana maioris Ecclesiae. Congr. Conc. decreto edito 1604.
- 51 In locis exemptis suae Diocesis, potest Episcopus facere solemnes benedictiones, & diuina officia celebrare. idem *ibid.* num. 66.
- 52 Oblati laici, qui degunt extra monasteria, non gaudent priuilegio fori. Congr. Episc. 22 Martij 1583.
- 53 Tertiarj, mantellati, corrigiati, choddellati, & alij in domibus propriis habitantes, communionem in Paschate, extremam vnctionem, & alia Sacramenta (excepto Penitentiae) a proprio Parocho recipiant. Leo X. A. 1516.
- 54 Non possunt Episcopi visitare Altaria Ecclesiarum Regularium, quibus non incumbit animatum cura; neque loca, vbi asseruatur Eucharistia, vel vbi confessiones audiuntur. Greg. XV. in Declar. citato Anno 1623. *
- 55 In causis ciuilibus conueniantur Regulares coram superioribus, vel eorum Conseruatoribus. Paul. V. An. 1607.
- 56 Conseruatores eorum indicandi erunt Episcopo, qui debet eis iccirco praefigere terminum ad indicandum. Congreg. Episc. 28 Martij 1588.
- 57 Si non indicant, conueniri possunt a laicis coram Ordinario. ead. *ibid.*
- 58 Conseruatores eorum non vltra duas dietas a loco suae habitationis trahere aios ad se possunt. Leo X. Anno. Vide *supra* Conseruatores.
- 59 In causis mercedum, & miserabilium personarum potest Episcopus, tamquam delegatus Sedis Apostolicae, cogere Regulares debitores extra monasterium degentes ad soluendum, licet in partibus habeant deputatum iudicem a Sede Apost. Trid. sess. 7. cap. 14.
- 60 Potest Episcopus, compellere Regulares exemptos ad reddendam rationem coram se executionis testamentorum, & negligentes punire. DD. apud Barbof. alleg. 82. num. 34.
- 61 Ex defectu iustitiae, si non potest haberi recursus ad Papam, seu superiorem exemptorum, potest adiri Ordinarius. Barbof. alleg. 105. num. 67.
- 62 In criminalibus potest Episcopus capere, & remittere Regularem ad competentem si fuga sit periculum, & quando non potest expectari auctoritas iudicis Regularium. DD. apud Barbof. *ibid.* num. 64.
- 63 In causis haeresis omnes Regulares subiacent Episcopis. Paul. V. 26. Sept. 1606.
- 64 Et praesertim in causa Conceptionis B. V. Decretum S. Inquis. 31. Aug. 1617. 24. Maii 1622. *
- 65 Et in causa sollicitationis mulierum in confessione ead. Congr. S. Inquis. 30. Aug. 1622. *
- 66 Extra monasterium degentes si delinquant, ab Ordinario puniantur. Trid. sess. 6. cap. 3.
- 67 Qui ita notorie deliquerit, vt scandalo sit populo, si non punitur a superiore, sed ad alium locum transfinitur, debet reuocari ad priorem locum, vt Ordinario subiaceat. Clement. VIII. Anno 1596.
- 68 Infra terminum ab Ordinario praefigendum. *ibid.*
- 69 Alias Episcopus loci, ad quem fuit transfinitus, in eundem seuerè animaduertat, siue requisitus a priore Episcopo, siue informatus de delicto. *ibid.* ex Trid. sess. 25. cap. 14.
- 70 Qui sine mandato Superiorum in scriptis obtento, a suis conuentibus recedit, ab Ordinario tanquam desertor sui instituti puniatur. Trident. sess. 25. cap. 4.
- 71 Qui studiorum causa ad Vniuersitates mittitur, in Conuentibus tamen habet, alioquin ab Ordinario contra eum procedatur. idem *ibid.*
- 72 Qui sine Priore cum alijs existit in aliqua domo ad erectionem monasterij destinata, & deliquerit, ab Ordinario puniri poterit. decisum apud Barbof. alleg. 105. num. 16.
- 73 Non autem poterit, si sub superiore cum

- cum aliis conuentualiter uiuat . decifum à Congr. Conc. 24. Maij 1588.
- 74 Si incedunt sine habitu extra monasterium, possunt ab Episcopo puniri, DD. apud Barbof. loco cit. num. 61.
- 75 Potest Episcopus absoluere Regularem leuiter percipientem clericum saecularem. Barbof. *ibid.* num. 52.
- 76 Et de æquitate Regulares exemptos se inuicem percipientes. idem *ibidem* num. 53. alleg. 41. num. 17. & 18.
- 77 Possunt Regulares se subijcere Episcopo quoad dispensationes Episcopales. Nald. *irregul.* num. 30.
- 78 De licentia suorum Prælatorum, uel ea iniuste denegata. Sanch. tom. 1. *De cal. l. 4. cap. 39.* num. 36.
- 79 Episcopus item absoluit laicos percipientes Regularem, non Superior monachorum. Barb. *alleg.* 105. nu. 54.
- 80 Crimen assassiniij impositum Militibus Hierosolymitanis, seu eorum donatis, familiaribus, seruatoribus, seu presbyteris eorum saecularibus, & alijs inferuentibus actu, ad superiores eorum spectat, adiuncto loci Episcopo, excommunicationis lata sententia contra alienos iudices. Clemens VIII. Anno 1595. 18. Decemb.
- 81 Apostatae debent ab Episcopo loci, ubi moram trahunt, capi, & consignari superioribus eorum. Urb. VIII. cum Congregat. Concil. 21. Septemb. 1624. *
- 82 Eiecti extra Religionem degentes sint perpetuo suspensi ab exercitio ordinum, sublata Ordinarijs locorum facultate dictam suspensionem relaxandi, seu moderandi idem *ibid.*
- 83 In dandis litteris testimonialibus pro eiectione iuxta Decretum Gregor. IX. in c. *fin. de regul.* oneratur conscientia Ordinariorum. idem *ibid.*
- 84 An confessarij saeculares possint audire confessiones Regularium distinguit Vgol. *de potest. Episc. c. 7. §. 2. n. 9.* Possit in iubilæis generalibus: non posse in Bulla Cruciatæ, & specialibus priuilegijs laicorum ex Declar. perpetua Clem. VIII. Anno 1599. renouata ab Urbano VIII. 1630. *
- 85 Et eodem modo potest, & non potest respectiue Regularis approbatus ab Ordinario audire confessiones Regula-

- rium alterius Ordinis. idem *ibid.*
- 86 Tres constitutiones Pij V. in fauorem Regularium, reuocatae fuerunt à Gregor. XIII. An. 1572.
- 87 Aia Pii V. in fauorem militum Hierosolymitanorum fuit reuocata in fauore Ordinariorum à Greg. XIII. Ann. 1580. Vide *Archiepiscopus.* num. 30. 32. 33. *Benef. Paroch. Prouisio.* num. 39. & *sequentibus.* *Censura.* num. 13. *Cleri conuentus.* num. 2. *Concil. Prouinciale.* num. 44. 74. 81. *Concilio Sacra.* num. 1. 3. 11. & *sequentibus.* *Confessarius.* nu. 6. 22. 23. & *sequentibus.* *Confirmatio.* num. 20. *Confraternitates.* num. 2. 8. *Conseruatores. per totum.* *Decima.* num. 8. *Ecclesia.* num. 2. *Eucharistia.* num. 23. 24. 53. *Examinatores.* num. 4. 5. 7. *Exempti.* num. 2. *Exequia.* num. 9. 11. 15. 21. *Extrema vnctio.* num. 3. *Fori Priuilegium.* num. 18. 19. *Forum Episcopale.* num. 5. *Indulgentia.* num. 25. *Irregularitas.* num. 3. 16. 63. *Index Synodalis.* num. 6. 9. *Librorum editio.* num. 2. *Licentia.* num. 4. *Littera dimissoria.* num. 8. 9. *Missæ.* nu. 7. *Missæ ritus.* num. 1. 2. 4. *Missæ Parochialis.* num. 11. *Missæ Conuentualis.* num. 15. *Monetarij.* num. 1. *Monialium monasteria.* num. 24. *Monialium clausura.* num. 8. *Monialium numerus.* num. 5. *Monialium receptio.* numer. 24. *Monialium communes leges.* num. 16. *Monialium officiales.* numer. 12. 13. *Monialium cura spiritualis.* n. 8. 14. & *sequentibus.* *Monialium cura in temporalibus.* num. 12. *Munerum largitio. per totum.* *Olea sacra.* nu. 8. 9. *Ordo.* num. 29. & *sequentibus.* *Ordines maiores.* num. 28. 40. *Parochia.* num. 12. *Parochorum munitio.* num. 27. 30. *Precedentia.* num. 1. 2. & *sequentibus.* *Processio.* num. 7. & *sequentibus.* *Quæstores.* num. 2. & *Quarta Episcopalis.* num. 12. 15. *Reliquæ SS.* num. 21. *Scriptura sacra.* num. 4. 8. 10. *Seminarium clericorum.* num. 30. 31. 32. *Sepultura.* num. 19. 20. *Synodus Diocesana.* num. 15. 39. *Tutela.* num. 1. *Uisitatio Episcopi.* num. 10. 11. 12. 13. 14. 19. & *sequentibus.*

ADDITIO.

- 1 **C**oram Episcopo, & Superiore Nouitiatus, potest religio intra quinquennium agere pro nullitate professionis alicuius malè professi: *Congreg. Conc. petente nostro Procurat. Generali.* 1. Sep. 1635. vt in *Trid. sess. 25. de Reg. c. 19.*

- 2 Tenentur Regulares accipere Bullas ordinum susceptorum ab Episcopis, qui eos ordinarunt, & literæ dentur gratis, decisum refert. *Lauvel. de Evan- chis to. 1. controuers. inter Episc. & Regul. quæst. 35. super decr. de ordin. Regular.*
 - 3 Possunt audire confessiones ægrotorum in eorum domibus, sine licentia Parochorum, quos tamen monere debent de confessione audita. *Congr. Episcop. 2. Julij 1587. 22. Januarij 1616.*
 - 4 Possunt Regulares ministrare Eucharistiam & extremam vnctionem hospitibus infirmis in eorum Monasterijs, ex priuilegio Pij IV. concessio cler. Regul. & confirmato à Pio V. ad Febr. 1567. apud *Peregr. p. 1. compend. tit. communicare §. 3. & per communicationem alijs. Peirin. tom. 1. constit. 1. Julij 2. num. 92.*
 - 5 Non possunt Regulares in Sabbato Sancto benedicere domos laicorum. *Congr. Conc. 23. Nouemb. 1619 apud Barbof. de offic. Parochi. c. 12. num. 11.*
 - 6 Non prohibentur in eorum Ecclesijs admittere mulieres ad purificationem post partum. *Congr. Concil. ad Archiep. Bonon. apud Peirin. tom. 2. constit. 7. Pij V. §. 12. num. 13. ad 9.*
 - 7 Neque prohibentur denunciare festa, & ieiunia in suis Ecclesijs. *eadem 2. Julij 1620. licet antea Congr. Episc. 15. Decemb. 1603. limitasset, cum licentia Episcopi id fieri debere. Barbof. de off. Parochi. c. 16. n. 26. in fine par. 1.*
 - 8 Non possunt gestare pliquiale, aut stolam per alienam Parochiam. *Congr. conc. ad Archiep. Bonon. supra ad 3.*
 - 9 Non possunt in festo Corporis Christi processionem facere, quia dumtaxat in Cathedrali. *Congr. Rit. 11. Decembr. 1613. 28. Aug. 1615. 18. Febr. 1617. & Congr. Episc. 27. Iulij 1615.*
 - 10 Regulares extra claustra decedentes ad eorum Ecclesias deferri debent, etiam Parochis inconsultis. *Congr. conc. 2. Julij 1620. apud Barbof. de off. Parochi. c. 26. nu. 68.*
 - 11 Neque debent soluere ius sepulturæ. *Congr. Ep. 22. Maij 1615. apud eundem. ibi.*
 - 12 Neq; tamen possunt ducere suos superiores, Magistrorum, seu Theologorum per Parochias ciuitatis, & vias cum pompa. *ead. apud Peirin. supra ad 11.*
 - 13 Ne excedant taxam ab Episcopo prescriptam in emolumentis Parochialibus, prohiberi possunt ab Episcopo. *Congr. conc. 18. Sept. 1625. apud Barbof. de iure Eccl. l. 1. c. 43. num. 145.*
 - 14 Possunt colligere à laicis fructus agrorum in elemosynam, antequam Curati colligant primitias. *ead. apud Peirin. loco cit. ad. 13.*
 - 15 Superiores, qui ad prescriptum Concil. Trid. sess. 25. cap. 14. tenentur facere certiores Episcopos de punitione Regularium extra claustra delinquentium, in scriptis facere debent, decisum refert 14. Decembr. 1630. *Barbof. loco cit. cap. 43. num. 117.*
 - 16 Debet Episcopus absoluerè regularem percussorem clerici. c. Religioso, de sententia excomm.
 - 17 Facultas data Episcopo à Trid. supra cit. cõtra Regulares notoriè delinquentes extra claustra, vendicat sibi locum cum intra Ecclesiam delinquant notoriè, & cum scadalo. *Congr. conc. 19. Sep. 1625.*
 - 18 Non possunt Regulares aggregare suæ Regulæ personas in articulo mortis constitutas. *Congr. Rit. 20. Iulij 1609.*
 - 19 Neque possunt deserere Monasteria, seu loca iam ædificata, nisi in manibus ordinarij. *Bonif. VIII. & DD. cum Barbof. de iure Eccl. l. 2. c. 12. num. 64.*
- Regularium iura in ordine ad Moniales eorum.*
- 1 Circa clausuram, Vide supra Monialium clausura.
 - 2 De Monialium officialibus eligendis. Vide Monialium officiales.
 - 3 De confessarijs Monialium. Vide Monialium cura spiritualis.
 - 4 Non possunt Regulares alloqui Moniales quascumq; sine licentia, sub pœnis priuationis officiorum, ac vocis actus ac passiuæ ipso facto. *Congr. Ep. 5. Maij 1590. * & est reseruata elatius in f. 1625. **
 - 5 Et sub reatu peccati mortalis. *eadem 1. Iulij 1606.*
 - 6 Comprehenduntur hoc decreto Milites Hierosolymit. *ead. 28. Ian. 1603.*
 - 7 Non tamen ligantur excommunicatione lata ab Episcopo, contra alloquentes Moniales. *DD. cum Barbof. ab leg. 102. num. 73.*
 - 8 Episcopi possunt punire. vti Sedis Apost.